

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичної культури і спорту
Кафедра водних видів спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри водних видів
спорту, доцент

_____ В.П. Лашко

“ _____ ” _____ 2019 року

Робоча програма навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ»

Бакалавр

галузь знань - 01 Освіта/педагогіка

спеціальність - 014 Середня освіта

спеціалізація – 014.11 Фізична культура

факультет   фізичного виховання

вид дисципліни - вибіркова

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – «Теорія та методика оздоровчого туризму» для здобувачів вищої освіти бакалавр, галузі знань – «01 освіта», спеціальності – 014 «Середня освіта».

Розробники:

Омельченко Олена Станіславівна, ст. викладач, к.фіз.вих.

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри водних видів спорту, факультету фізичної культури і спорту, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № _____ від. “ ” 2019

Завідувач кафедри _____ Лашко В.П.

“ ” 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/педагогіка	Вибіркова	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
Модулів – 3	Спеціалізація/освітня програма: [за наявності]	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		II-й	I-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: немає		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		III-й	II-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 26 самостійної роботи студента – 64	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	18 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	64 год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати професійні, організаційні, педагогічні, методичні знання, вміння і навички, необхідні для роботи у сфері рекреаційно-спортивного та оздоровчого туризму з учнівською і студентською молоддю у загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти та туристичних осередках країни, а також для самостійних занять видовим туризмом.

Завдання:

- розширення у студентів спеціальних знань з теоретичних та організаційно-методичних основ туризму;
- розвиток здібностей у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до самостійної і творчої роботи у справах залучення молоді до занять туризмом, вдосконалення своїх професійно-педагогічних умінь та навичок з організації та проведення спортивних походів та походів вихідного дня.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: основні питання з історії розвитку туризму у світі та в Україні, нормативно-правове забезпечення та організаційні основи туризму, характеристики різних форм туризму, зміст і особливості різновидів туризму; туристичні ресурси України, організаційні засади проведення туристичної роботи, зокрема походів та проведення змагань, вимоги до безпеки туристичної діяльності; інноваційні технології для дитячо-юнацького туризму.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**:

- організовувати туристичні походи з пішого туризму;
- організовувати туристські зльоти та змагання з туризму та спортивного орієнтування;
- підбирати ігри, естафети з елементами туризму та використовувати інші інноваційні форми туризму для школярів різних вікових груп з різним рівнем підготовленості;
- надавати долікарську медичну допомогу.

Компетентності, формування яких передбачено навчальною дисципліною:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 4. Здатність працювати як автономно, так і в команді.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями.

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, володіння навичками міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.^[1-3]

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення.

ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

ФК 2. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ФК 4. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.

ФК 5. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей.

ФК 7. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

ФК 10. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері.

ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ФК 12. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ФК 13. Здатність самостійно проводити заняття з в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму

ФК 14. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК 16. Здійснювати планування, організацію, контроль освітнього процесу, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності.

ФК 17. Здатність розробляти методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону.

ФК 18. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя, у тому числі, з використанням сучасних інформаційних технологій.

ФК 19. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, вивчених раніше): Вступ до спеціальності, анатомія людини, теорія і методика гімнастики, теорія і методика легкої атлетики, теорія і методика фізичного виховання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

3. Навчальна програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Туристична та краєзнавча діяльність на Україні

Тема 1. Вступ до розділу спортивно-оздоровчий туризм

Висвітлюється історія розвитку туризму як соціально-суспільного явища. Розглядаються характерні ознаки туризму: його оздоровча і виховна цінність; освітня та пізнавальна цінність туризму. Розглядаються основні етапи розвитку туризму.

Особливості спортивно-оздоровчого туризму. В чому полягає оздоровча функція туризму. Зміст спортивної складової СОТ. Класифікація туризму за організацією діяльності. Краєзнавство у туризмі. Топографічна підготовка.

Змістовий модуль 2. Організація та проведення туристичного походу та змагань.

Тема 2. Організація, підготовка та проведення спортивних та туристських походів.

Правила організації спортивно-оздоровчих походів. Вимоги до організації, яка проводить похід та до керівника і учасників. Туристичні посади в групі.

Планування походу, комплектація групи, вибір району та розробка маршруту. Класифікація туристських маршрутів.

Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху. Організація побуту, харчування, постачання в туристському поході. Безпека туристичної подорожі. Прийоми домедичної допомоги в туристському поході.

Тема 3. Організація і методика проведення масових туристських заходів та змагань.

Класифікація масових туристських заходів. Розробка положення про змагання. Організація зльотів і змагань. Програми зльотів. Організація та проведення змагань з туризму та спортивного орієнтування.

Змістовий модуль 3. Інноваційні технології оздоровчого туризму

Тема 4. Сучасні технології оздоровчого туризму.

Особливості організації туризму у загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти та туристичних осередках.

Проведення занять зі скелелазіння, спортивного орієнтування, мотузкові парки, геокешинг. Наводяться практичні рекомендації щодо організації занять туризмом у загальноосвітніх навчальних закладах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	ус бо -го	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Туристична та краєзнавча діяльність на Україні												
Тема 1. Вступ до розділу спортивно-оздоровчий туризм.	30	2	4	-	-	24						
Разом за змістовим модулем 1.	30	2	4	-	-	24						
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Організація та проведення туристичного походу та змагань												
Тема 2. Організація, підготовка та проведення спортивних походів.	18	2	12	-	-	4						
Тема 3. Організація та проведення змагань з туризму та спортивного орієнтування	12	2	-	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 2.	30	4	12	-	-	14						
Модуль 3												
Змістовий модуль 3. Інноваційні технології оздоровчого туризму												
Тема 4. Сучасні технології оздоровчого туризму	30	2	2	-	-	26						
Разом за змістовим модулем 3.	30	2	2	-	-	26						
Усього годин	90	8	18	-		64						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1	
1	Вступ до розділу спортивно-оздоровчий туризм	2

	Тема 2	
2	Організація, підготовка та проведення спортивних та туристських походів	2
	Тема 3.	
3	Організація та проведення змагань з туризму та спортивного орієнтування	2
	Тема 4.	
4	Сучасні технології оздоровчого туризму	2
	Разом	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1	
1	Краєзнавчо-туристичні та рекреаційні ресурси України	2
2	Основи топографічної підготовки туриста	2
	Тема 2	
3	Освоєння техніки постановки намету	2
4	Техніка в'язання туристських вузлів (основні вузли)	2
5	Основи техніки подолання природних та штучних перешкод.	2
6	Основи спортивного орієнтування (робота з картою на місцевості)	2
7	Основи спортивного орієнтування (проходження дистанції)	2
8	Основи туристської техніки	2
	Тема 4	2
9	Організація та проведення занять у мотузковому парку	2
	Разом	18

7. Теми семінарських занять (не передбачено програмою)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1	
1	Краєзнавча характеристика рідного краю (міста)	2
	Історичні пам'ятки та туристичні маршрути Дніпропетровщини.	2
2	Історико-краєзнавчі музеї Придніпров'я	2
	Історико-краєзнавчі музеї Придніпров'я	2
3	Особливості туристської підготовки студентської молоді	2
	Особливості туристської підготовки учнівської молоді	2
4	Виконання практичних завдань (масштаб, читання карти, рельєф)	12

	Тема 2	
5	Організація та надання долікарської допомоги та техніка безпеки у туристському поході (теоретична підготовка)	2
	Організація та надання долікарської допомоги та техніка безпеки у туристському поході (практична підготовка)	2
	Тема 3	
6	Участь у змаганнях з техніки пішохідного туризму	6
7	Організація та проведення змагань з пішого туризму (документація, звіт, етапи дистанції)	4
	Тема 4	
8	Геокешинг, як форма проведення туристських занять з молоддю	12
9	Організація та проведення занять з туризму зі школярами (рухливі ігри та естафети з елементами туризму, змагання, свята)	14
	Разом	64

9. Індивідуальні завдання

Вирішення завдань з топографії, картографії. Складення реферату-презентації.

10. Методи навчання

У процесі навчання викладачами використовуються традиційні методи :

1. Словесний метод.
2. Наочний метод.
3. Вивчення та аналіз прикладного матеріалу.
4. Аналіз та синтез інформації.
5. Поєднання логічного та історичного аналізу.
6. Функціонально-структурний аналіз.
7. Порівняння та зіставлення.

11. Методи контролю

Методи усного контролю. Фронтальний контроль знань на лекціях та практичних заняттях. Методи письмового контролю. Самоконтроль.

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Поняття про туризм і його різновиди.
2. Місце туризму в системі фізичного виховання.
3. Етапи розвитку туризму.
4. Розвиток туризму на Україні в сучасних умовах.
5. Характеристика туристичних можливостей Придніпровського регіону та Дніпропетровщини.

5. Основні напрямки розвитку спортивно-оздоровчого туризму: нормативно-правове забезпечення, змагальна діяльність, підготовка кадрів для спортивного оздоровчого туризму, матеріально-технічна база, інформаційно-рекламна діяльність і міжнародне співробітництво
6. Характеристика видів туризму які культивуються на Україні.
7. Історичні пам'ятки та туристичні маршрути Дніпропетровщини.
8. Перспективи розвитку туристичної індустрії рідного краю.
9. Значення термінології у спорті.
10. Спортивна термінологія у туризмі. Дайте визначення поняттю «подорож», «прогулянка», «похід», «експедиція».
11. Поняття про техніку туризму.
12. Класифікація техніки спортивного туризму.
13. Основи техніки подолання природних перешкод (техніка подолання гірського рельєфу, техніка подолання перетнутої місцевості).
14. Особливості техніки страхування при у походах.
15. Техніка бівуачних робіт.
16. Техніка подолання природних перешкод.
17. Основні поняття про тактику туризму.
18. Тактика спортивного туризму.
19. Поняття про техніку безпеки на заняттях туризмом.
20. Класифікація техніки страховки у туризмі.
21. Причини виникнення травм та їх профілактика.
22. Техніка рятувальних робіт.
23. Класифікація туризму за масштабом за соціально-віковими групами, за відомчими приналежностями, за формами.
24. Характеристика туристичних зльотів.
25. Туристичне багатоборство (змагання з техніки і тактики спортивного туризму)
26. Що таке змагання спортивних походів.
27. З яких видів туризму можуть проходити спортивні походи.
28. Скільки категорій складності СП існує і як вони визначаються.
29. Як забезпечити техніку безпеки у спортивних походах.
30. Хто може бути допущеним до участі у категорійних спортивних походах.
31. Характеристика документів, необхідних для проведення спортивних походів.
32. Обов'язки та права керівника групи.
33. Обов'язки та права учасників спортивних походів.
34. Заходи впливу на спортсменів при порушенні Правил.
35. Дайте визначення поняттю «спортивне орієнтування».
36. Охарактеризуйте типи спортивних змагань зі спортивного орієнтування.
37. На які класи поділяються учасники змагань.
38. Карти якого масштабу використовують на змаганнях. Що таке масштаб?
39. Що таке контрольний пункт (КП), його улаштування і обладнання.
40. Що означає поняття «чесна гра» у спортивному орієнтуванні.
41. Правила стартування у індивідуальних та естафетних змаганнях.
42. Особливості проведення занять з учнівською молоддю.
43. Особливості проведення занять зі студентською молоддю.

44. Особливості проведення занять у мотузковому парку. Техніка безпеки.
45. Освітній геокешинг. Його значення для туристської підготовки школярів.
46. Види скеледромів та їх характеристики.
47. Особливості проведення занять на скеледромах. Техніка безпеки.
48. Туристська складова всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).
49. Звітна документація про проведення туристського походу.
50. Присвоєння спортивних розрядів у туризмі.

11.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за змістовними модулями і темами що вивчаються				Сума
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3	
T1	T2	T3	T4	
10	40	20	30	
10	60		30	

T1, T2, T3 – теми, які входять до змістового модуля

11.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74 (75)-81	C	задовільно	
64-73 (74)	D		
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

F* - виставляється тільки за результатом складання заборгованості комісії.

12. Форма поточного контролю

Елементи контролю за змістовним модулем 1

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Конспект лекцій	1	5	5	
Підготовка доповіді	1	10	10	
Поточне тестування	1	5	5	
Всього			10	

Елементи контролю за змістовним модулем 2

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Конспект лекцій	1	4	4	
Практичні роботи	4	5	20	
Виконання самостійної роботи	1	10	10	
Поточне тестування	26	1	26	
Всього			60	

Елементи контролю за змістовним модулем 3

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Практичні роботи	1	15	15	
Підготовка доповіді	1	5	5	
Виконання самостійної роботи	1	5	5	
Поточне тестування	1	5	5	
Всього			30	

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.

2. Індивідуальні тестові завдання для поточного контролю знань.
3. Таблиці та плакати.
4. Презентації та діаграми.
5. Нормативні документи.
6. Розрахунково-графічні роботи.
7. Електронні навчальні посібники і підручники.

14. Рекомендована література

Базова

1. Скрипченко І.Т. Понятійно-термінологічний словник-довідник з туризму для майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. / І.Т. Скрипченко, Т.Ю. Введенська, О.В. Дакаленко. – Дніпропетровськ, 2015. – 236 с.
2. Скрипченко И.Т. «Контрольные тесты по дисциплине «Туризм» для будущих специалистов по физической культуре и спорту» / И.Т.Скрипченко. – Дніпропетровськ: ПФ «Стандарт-Сервіс», 2015. – 142 с. Затверджені вченою радою ДДіФКіС як навчальний посібник протокол №4 від 25.11.2015.
3. Скрипченко І.Т. Українсько-російсько-англійський термінологічний словник довідник з туризму для майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту / І.Т.Скрипченко . – Дніпропетровськ: ПФ «Стандарт-Сервіс», 2014. – 163 с. Затверджені вченою радою ДДіФКіС як навчальний посібник протокол №5 від 24.12.2014.
4. Скрипченко І.Т. Впровадження практико-орієнтованого навчання у підготовку фахівців для сфери дитячо-юнацького туризму у ВНЗ України/ І.Т. Скрипченко // Фізичне виховання, спорт і туристсько-краєзнавча робота в закладах освіти: Збірник наукових праць. Додаток до Гуманітарного вісника ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький,ФОП Домбровська Я.М. – 2017. – С. 274-281
5. Скрипченко І.Т. Роль та місце спортивного орієнтування у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до діяльності у сфері дитячо-юнацького туризму / І.Т. Скрипченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15 Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – К.: Вид-во НПУ ім.. М.П.Драгоманова, 2017.– Вип.3 К (84) 17. – С. 441-445
6. Скрипченко І.Т. Теоретико-методичні аспекти використання рухливих ігор туристської спрямованості у підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до професійної діяльності у сфері дитячо-юнацького туризму/ І.Т. Скрипченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15 Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – К.: Вид-во НПУ ім.. М.П.Драгоманова, 2016.– Вип.3 К 1 (70) 16. – С. 169-173
7. Скрипченко І.Т. Сучасний погляд на підготовку майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до професійної діяльності у сфері дитячо-

- юнацького туризму / І.Т. Скрипченко // Фізичне виховання, спорт і туристсько-краєзнавча робота в закладах освіти: Збірник наукових праць. Додаток до Гуманітарного вісника ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, ФОП Лукашевич О.М., 2015. – С.359-366
8. Скрипченко І.Т. Особенности профессиональной подготовки будущих специалистов по физической культуре и спорту для сферы детского и юношеского туризма с использованием новых информационных технологий / Скрипченко И.Т. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15 Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015.– Вип.3 К 1 (56) 15. – С. 333-336
  9. Скрипченко І.Т. Сучасний стан та перспективи розвитку дитячо-юнацького туризму у Дніпропетровському регіоні / І.Т. Скрипченко // Туризм і краєзнавство: Збірник наукових праць. ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, ПП «СКД», 2013. – С.177-181
  10. Скрипченко І.Т. Тайпарк – як нове середство активного відпочинку для різних груп населення на Україні / І.Т. Скрипченко // Туризм і краєзнавство: Збірник наукових праць. ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, ПП «СКД», 2013. – С.354-357
  11. Скрипченко І.Т. Розвиток дитячо-юнацького туризму та краєзнавства у Дніпропетровській області / І.Т.Скрипченко, А.І. Булгарін // «Фізична культура, спорт та здоров'я нації»: Збірник №15 наукових праць Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2013. – С. 206-211
  12. Скрипченко І.Т. Використання тренажерів, що імітують скальний рельєф для підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту на практичних заняттях з дисципліни «Туризм» / І.Т. Скрипченко // Молодь і ринок. – 2014. - №11 (118). – С.62-68
  13. Скрипченко І.Т. Основні дефініції в дитячо-юнацькому туризмі/ І.Т. Скрипченко // Наукові записки: збірник наукових статей / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова ; укл. Л.Л. Макаренко –Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. – Випуск СХХІ (121). – С. 218-230 (Серія педагогічні та історичні науки)
  14. Скрипченко І.Т. Спортивно-оздоровчий туризм: теорія та практика / І.Т. Скрипченко. – Дніпропетровськ, 2006. – 33 с.
  15. Скрипченко І.Т. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Туризм» / І.Т. Скрипченко. – Дніпропетровськ, 2005. – 24 с.
  16. Скрипченко І.Т. Подвижные игры и эстафеты с элементами туризма / И.Т. Скрипченко. – Днепропетровск: Издат-во «Инновация», 2016. – 170 с.

17. Правила організації та проведення змагань зі спортивного туризму та спортивного орієнтування / Укл. Скрипченко І.Т. – Дніпропетровськ, 2008. – 24 с.
18. Туристські вузли / Укл. Скрипченко І.Т. – Дніпропетровськ, 2008. – 24 с.
19. Булашев А.Я. Спортивный туризм. Учебное пособие / А.Я Булашев – Харьков: ХГАФК, 2019. – 150 с.
20. Булашев О.Я. Теорія і методика спортивного туризму для студентів першого курсу (за кредитно-модульною системою), Харків:ХДАФК, 2017. – 230 с. – укр.
21. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивный туризм. Навч.пос. – Тернопіль: Навчальна кига – Богдан, 2019. – 304с.

Допоміжна

1. География туризма [Текст]: учебник для студ. вузов, обуч. по направл. подгот. 100200 (спец. 100201) «Туризм» / Под ред. А.Ю. Александровой. – 3-е изд., испр. – М.: КноРус, 2015. – 592 с.
2. Глобальний етичний кодекс туризму. Збірник нормативно-правових актів “Туризм в Україні”, т.5, під заг. ред. Вихристенка Б.І., “ІВА”, м.Ужгород, 2016р.
3. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навч. Пос. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.:Альтпресс, 2018. – 280с.
4. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / уклад. В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І. Цибух. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 372 с.
5. Константинов Ю.С. Детско-юношеский туризм: учеб.-метод. пособие [Текст] / Ю.С. Константинов; М-во образования и науки РФ, Федер. агентство по образованию, Федер. центр детско-юнош. туризма и краеведения. – М.: ФЦДЮТиК, 2016. – 600 с. ил.
6. Краткий словарь специальных терминов в спортивном туризме и альпинизме: Справочная литература / сост. А.Я. Булашев – Харьков: ХаГИФК, 2017. – 78 с.
7. Лабскір В.М. Туристичні об’єкти України. / В.М. Лабскір, А.Г. Любієв та ін. – Харків: НТУ «ХП», 2018.
8. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство: Навч.посіб. / За ред. проф. Ф. Д. Заставного. – К.: Знання, 2016. – 550 с.
9. Про заходи подальшого розвитку туризму: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.99 №728 // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів. – У 5 т. – Ужгород, 2018.
10. Про класифікацію маршрутів туристських спортивних походів (Постанова Президії ФСТУ 08.12.16р.), Інформаційно-методичний збірник “Спортивный туризм” №2, 2016р.
11. Про типове положення про територіальний спортивний туристський клуб (Постанова Президії ФСТУ 08.12.16р.), Інформаційно-методичний збірник “Спортивный туризм” №3, 2016р.
12. Спортивный туризм (правила змагань). – Київ, 2018.
13. Дакаленко О.В. Використання понятійно-термінологічних іноземних дефініцій в сфері дитячо-юнацького туризму в підготовці фахівців з фізичного

виховання і спорту / О.В. Дакаленко, І.Т. Скрипченко // Молодь і ринок. – Дрогобицький державний пед.університет ім. І.Франка. – 2015. - №1 (120). – С.101-107

14. Дакаленко О.В. Використання навчаючого тестування у підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту за тематикою «туризм» з дисципліни «іноземна мова» / О.В. Дакаленко, І.Т. Скрипченко // Молодь і ринок. – Дрогобицький державний пед.університет ім. І.Франка. – 2015. – №3 (122). – С.89-94

15. Інформаційні ресурси

1. Кусков А.С. Основы туризма [Электронный ресурс]: электрон. учебник, презентации (анимация, звук), подроб. тренировочные тесты, контрол. тесты, словарь терминов, персоналии / А.С. Кусков, Ю.А. Джаладян. – М.: КноРус, 2010. – 1 электрон. опт. диск: зв., цв. – (Электронный учебник). – Миним. систем. требования: Windows 2000/XP; процессор не ниже 500 МГц; ОЗУ 64 Мб и более; HDD не менее 40 Мб; видеокарта 8 Мб или лучше; SVGA монитор 1024x768; CD привод 4x (рек. 16x); зв. карта.

2. Закон України Про туризм від 15.09.1995 № 324/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=324%2F95-%E2%F0>

3. Закон України Про фізичну культуру і спорт від 24.12.1993 № 3808-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>

4. Закон України Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді України від 05.02.1993 № 2998-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12>

5. Закон України Про аварійно-рятувальні служби від 14.12.1999 № 1281-ХІV // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1281-14>

6. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України N 237 від 24.03.2006р // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0660-06>

Викладач

Омельченко О.С.

Завідувач кафедри

Лашко В.П.